

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами опитувань

здобувачів вищої освіти

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Одеса – 2020

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

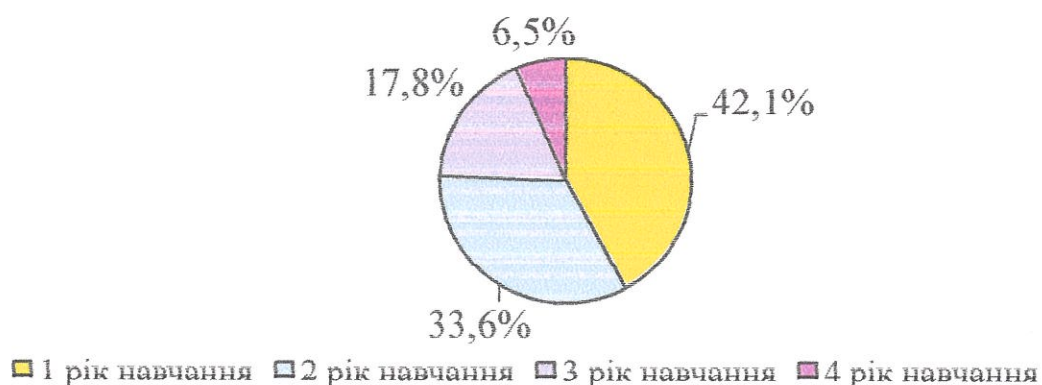
Опитування «Якість освітньої програми» було проведено у лютому-березні 2020 року з метою вивчення якості змістового складника освітньо-наукових програм і включало наступні етапи:

- розробка інструментарію;
- польовий етап;
- комп'ютерна обробка даних;
- соціологічний аналіз даних;
- підготовка підсумкового звіту.

Анкети «Якість освітньої програми», «Якість освіти» були розроблені представниками Центру забезпечення якості освіти, пройшли обговорення і затвердження Науково-методичної ради ОНУ імені І.І. Мечникова. Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 9 запитань стосовно змісту освітньо-наукових програм. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, три з них – відкритих.

В опитуванні взяли участь 107 (39,8%) здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за всіма освітньо-науковими програмами. З них: здобувачів першого року навчання – 45 (42,1%) осіб, другого року навчання – 36 (33,6%) осіб, третього року навчання – 19 (17,8) осіб, четвертого року навчання – 7 (6,5%) осіб (дивись рис.1).

Рис.1. Розподіл опитаних здобувачів вищої освіти за роками навчання

Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому по університету, в розрізі років навчання аспірантів, науково-освітніх програм, за якими вони навчаються та факультетів, за якими респонденти закріплені.

2. Результати опитування за анкетною «якість освітньої програми»

Аналізуючи відповіді здобувачів освіти на питання анкети щодо відповідності змісту освітньо-наукової програми їхнім очікуванням, слід відмітити, що 86,9% респондентів дали позитивну відповідь, що є підтвердженням високої якості змістової складової освітньо-наукових програм. Вивчаючи відповіді аспірантів на запитання анкети,

можна зазначити, що 83,2% опитаних здобувачів освіти відповіли, що в процесі реалізації освітньо-наукової програми здійснюється вільний вибір начальних дисциплін. 85% респондентів вважають достатнім обсяг практичної підготовки. Між тим, аспіранти природничих спеціальностей зазначили, що бажано практичну складову освітніх програм посилити, а також оновити матеріально-технічне оснащення. 87,9% опитаних аспірантів відзначали відсутність порушення логіки викладання дисциплін і 91,6% – відсутність дублювання змісту навчального матеріалу навчальних дисциплін за освітньо-науковими програмами, що також підтверджує достатньо високий рівень якості змістового складника освітньо-наукових програм, які реалізуються в ОНУ.

Здобувачі вищої освіти в процесі опитування надали свої пропозиції щодо формування індивідуальних траєкторій навчання.

За результатами опитування сформовано такі пропозиції щодо поліпшення змістового складника освітньо-наукових програм:

1. Збільшити кількість обов'язкових дисциплін, пов'язаних зі спеціальністю здобувачів вищої освіти
2. Додати дисципліну або включити до навчальної дисципліни «Філософія і методологія наукових досліджень» матеріал, пов'язаний з підготовкою і написанням дисертації
3. Доповнити перелік вибіркових дисциплін навчальними дисциплінами, безпосередньо пов'язаними з темою дисертаційного дослідження здобувачів, а також розвитку їх особистісних якостей, інструментальних навичок дослідника (статистичні методи обробки даних, інформаційно-комунікаційні технології тощо).
4. Збільшити кількість часу на аудиторні заняття.
5. Збільшити кількість часу на вивчення іноземних мов.
6. Посилити практичну підготовку з дисциплін професійного спрямування.
7. Надати можливість обирати дисципліни з інших спеціальностей.

3. Результати опитування за анкетною «якість освіти»

Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньо-наукових програм, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньо-наукових програм» засвідчили, що аспіранти ще недостатньо володіють інструментами впливу на забезпечення якості освітньо-наукових програм, а також недостатньо залучені до цих процесів. Так, з твердженням «Здобувачі освіти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» цілком погодились 45,8% респондентів, частково погодились – 50,5% опитаних, не погодились – 3,7%. Вважають, що мають можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою навчаються, 25,2% опитаних аспірантів, 52,4% частково з цим погоджуються, 22,4% вважають, що не мають такої можливості. З твердженням, що мають можливість оцінювати роботу викладачів цілком згодні 40,2% опитаних здобувачів, частково згодні 32,7%, не згодні – 27,2%. Такі результати свідчать про недостатній рівень залученості здобувачів вищої освіти до процесів забезпечення якості освіти та інформування їх щодо управлінських рішень, прийнятих за результатами опитувань.

Результати анкетування за блоком запитань «Якість оцінювання результатів навчання» засвідчили, що 69,2% респондентів вважають способи і методи оцінювання результатів навчання справедливими. 72,9% опитаних аспірантів зазначили, що отримують детальний відгук (зворотній зв'язок) про свою роботу, 72,0% відмітили, що отримують цей відгук швидко, 67,3% зауважили, що цей відгук допоміг їм з'ясувати ті речі, які вони не розуміли. Позитивним моментом є той факт, що 79,5 % опитаних аспірантів указали, що під час навчання загальне ставлення викладачів до них було об'єктивним і неупередженим.

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної доброчесності. В цілому анкетування за даним блоком показало, що переважна більшість опитаних здобувачів вищої освіти (85,0%) вважають викладачів за своєю освітньо-науковою програмою висококваліфікованими та компетентними, добре організованими та підготовленими до занять. Аналіз відповідей респондентів щодо можливості отримання консультацій викладача з навчальних питань, свідчить про тісну співпрацю викладачів зі здобувачами вищої освіти. Так, 76,7% респондентів вказали, що мають змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність, 72,9% отримують достатньо підтримки і корисних порад щодо свого навчання, 66,4% опитаних вважають, що всі викладачі якісно пояснюють ключові поняття теми. 67,3% аспірантів зазначили, що частка навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою. Проте слід звернути увагу на складання розкладу занять, тільки 50,5% опитаних здобувачів зазначили, що він є зручним. Здобувачі вечірнього відділення висловили пропозицію про складання розкладу у більш зручний час, або за можливості використовувати дистанційне навчання.

Проте, слід звернути увагу на слабку поінформованість здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня освіти щодо ознайомлення з: порядком оскарження результатів заліків, іспитів; порядком перескладання заліків, іспитів; процедурою реагування університету на порушення академічної; роботою психологічної служби університету; кодексом доброчесності; процедурою врегулювання конфліктних ситуацій в університеті.

Серед сильних сторін університету здобувачі вищої освіти відмітили: професіоналізм, компетентність і кваліфікацію викладачів, їх готовність консультивати по всіх питаннях, повага з боку викладачів, дух інтелектуальної свободи, багаття змістовних та цікавих курсів, ґрунтовну теоретичну підготовку, об'єктивність з боку більшості викладачів, можливість швидко отримати консультації (поради), ввічливе, доброзичливе ставлення колективу.

До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти віднесли: недостатнє матеріально-технічне оснащення, недостатнє врахування особливостей вечірньої форми навчання, недостатнє впровадження електронного документообігу.

Рекомендації за результатами анкетування

1. Розглянути можливість більшого застосування елементів дистанційного викладання навчальних дисциплін для здобувачів вечірньої форми навчання, враховувати потреби здобувачів вищої освіти під час складання розкладу.
2. Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів вищої освіти щодо – порядку оскарження результатів заліків, іспитів;

- порядку перескладання заліків, іспитів;
 - процедури реагування університету на порушення академічної доброчесності;
 - процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті;
 - роботи психологічної служби університету
3. Вивчити стан організації реалізації права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін на факультетах.
 4. Вивчити стан використання викладачами інноваційних технологій навчання у процесі викладання навчальних дисциплін для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня.
 5. Сприяти впровадженню онлайн-опитувань здобувачів вищої освіти щодо якості ОП, якості освіти, якості викладацької діяльності.
 6. Сприяти інформуванню здобувачів вищої освіти стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування.

Керівник Центру забезпечення
якості освіти ОНУ імені І.І. Мечникова

І.П. Анненкова